

KUNST EN LETTEREN.

MUZIEK.

Serge **Rachmaninoff.**

De, wij kunnen wel schrijven, alom bekende Russische componist-pianist Serge Rachmaninoff, gaf voor een zeer goed bezette zaal in het Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen een piano-recital, die ons opnieuw, en zelfs méér nog dan zijn werken, van deze eigenaardige, groot menschenlijke muziek-psyche heeft doen overtuigen. Deze Rus is een stil in zich zelf omsloten persoonlijkheid, en tegelijk een zich zelf fel verterende, opstandige melancholiker, iemand die groot verdriet heeft en daarvan alleen in en door zijn kunst, met een fanatieke bedwelming, de verlossing zoekt. En dit was voor ons, in geestelijken zin, geen teleurstelling, want datzelfde kenmerk dragen ook zijne werken; en **Rachmaninoff** speelt zooals hij componeert; alleen voelt men onder zijn spel de nog meer overtuigende zekerheid, dat hier de geestelijke werking van den lach der eeuwigheid, de extatische mystieke reflexie eener diep religieuse doorleving ontbreekt. Het duurt dan ook niet lang of de zware droefgeestige, bittere, schrijnende melancholie voelt men over zich heen komen. De allergrootste muzikale genade, welke de muzen hem geschonken hebben, is dan ook de bewerking der verlossing uit en van die bijtende melancholie, door zijn muzikale prestaties. Men hoort het direct, dat er een eigenaardig en zeer individueel proces plaats heeft; en dat **Rachmaninoff** er niet is om de dingen, maar de dingen om **Rachmaninoff**. Overal en

maar de dingen om **Rachmaninoff**. Overal en altijd hoort men de smachtende, de opstandige of de zacht verleidelijke zelfverheerlijking van den mensch **Rachmaninoff**. 't Is alles anders; inzicht, opbouw en verwerking; 't is alles anders dan men gewoon is te hooren, of men Bach, Liszt, of Chopin of zijn eigen werken van hem hoort, hij zoekt zijn visioneele benadering toch telkens weer in de klankplastiek, in den opbouw van de architectuur en de constructieve verhoudingen, en met analytische scherpzinnigheid en muzikale perfectie ontleedt en voegt hij samen, contrasten en schakeeringen, tot een, als van nature, zich zuiver uitlevende evocatie. Wij hooren dus altijd en overal, de verhouding van b. v. Rachmaninoff—Bach—Rachmaninoff, en nooit Bach—Rachmaninoff—Bach. In se is **Rachmaninoff** dus een groot egoïst, en een egoïst is ook een materialist, en een materialist is in hoofdzaak iemand, die fel belust is op dingen die men met de zinnen kan waarnemen en ze ook tot eigen zinnenvreugd omzet. Alzoo moest ook Rachmaninoff's muziekpsyche, wiens mentaliteit geen hoogere, verhevener religieuse intenties bezit, door de klankplastiek en zijn sensitieve grootmenschelijkheid, als van zelf in die melancholieke omslotenheid terecht komen. Daarom ook die vreemde, die eigenaardige opvattingen, waarmee men het niet eens is, maar die men toch accepteeren moet, omdat hij in diē melancholieke omslotenheid en haar niet te omzeilen excessen, toch zuiver is en klaar van visie, en groot en geweldig soms en imposant; en omdat hij de dingen, zoo sterk en fel belicht, met een haast exentrieke overtuiging tot ons brengt. Hij is en was beslist een indrukwekkende vreemdeling, een soms dwalende schoonheid, een poovere, uitgestreden zwerveling, die je niets zegt en alles, die je wel danig vastklampt, maar ook die je geen geluk brengt. Mogelijk

maar ook die je geen geluk brengt. Mogelijk dat wij naar zijn volgenden piano-avond nog eens gaan luisteren, want het is wonderlijk alleen reeds te hooren, hoe zeer geëigend hij bijv. zijn melodieën opzet en uitpenseelt, niet zooals ons gansche muzikale instinct ons dat leert, bv. van zacht naar hard of van licht naar donker, naar gelang stijging of naar de geaardheid der melodie, neen, bij **Rachmaninoff** is 't juist andersom. Nog eens, het is een merkwaardig pianist, die wel zeer bijzondere muziekgeheimen voor ons openlegt, maar die er ook veel, zeer veel onverklaard mee naar huis neemt. Hij kreeg alzoo een ovationeel succes te boeken, waarvoor hij met 'n paar toegiftjes dankte.

B.

ART AND LITERATURE.

MUSIC.

Serge Rachmaninoff.

The—we may well write—universally known Russian composer-pianist Serge Rachmaninoff gave a piano recital to a very well-attended hall in the Arts and Sciences Building, which convinced us once again, and even more so than his works, of this peculiar, profoundly human musical psyche. This Russian is a quiet, self-contained personality, and at the same time a fiercely self-consuming, rebellious melancholic, someone who suffers great sorrow and seeks deliverance from it only in and through his art, with a fanatical intoxication. And for us, in a spiritual sense, this was no disappointment, for his works bear that same characteristic; Rachmaninoff plays as he composes; only beneath his playing one feels the even more convincing certainty that here the spiritual effect of the laughter of eternity, the ecstatic mystical reflection of a deeply religious experience, is lacking. It does not take long, therefore, before one feels the heavy, mournful, bitter, agonizing melancholy wash over oneself. The greatest musical grace which the muses have bestowed upon him is, consequently, the realization of deliverance from and of that biting melancholy through his musical performances. One hears immediately that a peculiar and highly individual process is taking place; and that Rachmaninoff is not there for the sake of the things, but the things for Rachmaninoff.

Everywhere and one always hears the yearning, the rebellious or the softly seductive self-glorification of the man Rachmaninoff. Everything is different; insight, structure and processing: it's all rather than one is accustomed to hearing, or whether one Bach, Liszt, or Chopin or his own works hears of him, he seeks his visionary approach ringing again and again in the sound sculpture, in the structure of the architecture and the constructive relationships, and with analytical shrewdness and musical perfection he analyses and combines, contrasts and shades, into one, as if by nature, itself purely expressive evocation. We therefore hear always and everywhere, the relationship of e.g. Rachmaninoff-Bach-Rachmaninoff, and never Bach-Rachmaninoff-Bach. In this he is Rachmaninoff so a big egoist, and an egoist is also a materialist, and a materialist is essentially case someone who is fiercely eager for things that one can perceive with the senses and they also convert into one's own sensual pleasure. Thus Rachmaninoff's musical psyche also had to, whose mentality no higher, no more sublime possesses religious intentions, through the sound sculpture and his sensitive great humanity, of itself in that melancholic enclosure end up. That is also why that strange one, that peculiar views with which one is not even, but which people accept nonetheless must, because he in that melancholic encirclement and its unavoidable excesses, yet is pure and clear of vision, and great and amazing sometimes and imposing; and because he the things, so strongly and brightly lit, with a hast brings to us eccentric conviction. He is and was definitely an impressive strange division, a sometimes wandering beauty, a poor, defeated wanderer, who you nothing says and everything, which you cling to quite tightly, but also those that bring you no luck. Possibly we might go and listen to his next piano evening again, for it is wondrous to hear, even just how appropriately he constructs and paints out his melodies, not as our entire musical instinct teaches us—for example, from soft to loud or from light to dark, according to ascent or the nature of the melody—no, with Rachmaninoff it is exactly the other way around. Once again, he is a

remarkable pianist who certainly reveals very special musical secrets to us, but who also takes home many, very many unexplained ones. He thus achieved an ovation, for which he thanked with a few encores. B.

[Translation: Google]